

Nieuwsbrief 49

Augustus 2013

Kenia

Lodwar

Inleiding

Het is al weer enige tijd geleden dat we een nieuwsbrief hebben verstuurd.

Maar dat wil niet zeggen dat er geen activiteiten voor Lodwar zijn ondernomen. Nee, we hebben niet stil gezeten.

Hoewel we er niet meer aanwezig zijn gaan de werkzaamheden hier gewoon door.

Zeer regelmatig hebben we contact met de mensen van de beide projecten. We kunnen ze adviseren en steunen waar het noodzakelijk is. Ook hebben we op diverse plaatsen de projecten gepromoot en voorlichting gegeven.

Stichting Ewoi.

Het leek ons verstandig na te denken over de toekomst betreffende hulp aan de ons bekende doelgroepen in Lodwar. Daarom is "Stichting Ewoi" opgericht.

De Stichtingsakte is officieel ondertekend op 17 april 2013 ten kantore van Notaris Stevens Elst.

Het doel van de stichting is:

"Financiële ondersteuning van de projecten die zorg dragen voor onderwijs en opvang voor dove en communicatief gehandicapte kinderen, zorg voor de armste ouderen en hulp aan meervoudig gehandicapte kinderen in Turkana. Dit zonder discriminatie van geloof of sekse.

De projecten dienen geen commerciële of politieke doelstelling te hebben"

De voorzitter is Guus Jansen. Wij, Ben en Annie en nog twee leden nemen deel aan het bestuur.

Momenteel zijn we bezig om de documenten voor een bank rekening en het ANBI-certificaat te regelen, zodat giften aan deze stichting van de belasting aftrekbaar zijn.

Dit vraagt enige tijd.

In de volgende nieuwsbrief komen we hier uitgebreid op terug.

St. Luke's internaat voor dove kinderen.

Verslag van Tata vanuit Lodwar, Kenya.

Enkele punten uit het verslag:

-Sommige kinderen komen in aanmerking voor een gehoorapparaat. Jammer dat er niet voldoende financiële middelen zijn, maar men blijft zoeken naar een oplossing.

-Via de plaatselijke radio wordt regelmatig het belang van onderwijs aan dove kinderen besproken. De zender heeft een groot bereik en komt in bijna alle uithoeken van Turkana.

-De leerlingen nemen deel aan spelen die plaatselijk georganiseerd worden, waardoor we kunnen spreken van integratie in de horende wereld.

-De maatschappelijk werkster bezoekt regelmatig de ouders van de kinderen, zorgt voor geboortebewijzen die noodzakelijk zijn om examen te doen, organiseert gebarentaal lessen voor ouders en houdt zich bezig met counseling. Samenvattend mogen we blij zijn dat de zorg voor en acceptatie van dove kinderen op een goede en verantwoorde wijze verloopt.

Ewoi programma.

Tijdens ons laatste bezoek, in december waren er nogal wat problemen binnen het team.

Dit heeft er toe geleid dat een persoon ontslag heeft genomen, waarna de rust terugkeerde. Volgens de laatste berichten wordt er nu weer goed samengewerkt. In verband met de nieuwe activiteit, dagopvang voor meervoudig gehandicapte kinderen, is er een nieuw stafflid benoemd.

Meervoudig gehandicapte kinderen.

Omdat in Turkana de zorg voor meervoudig gehandicapte kinderen geen prioriteit heeft, is er ook bijna geen kennis hoe met deze kinderen om te gaan. Er is weinig of geen zorg voor deze kinderen en ze worden vaak aan hun lot overgelaten in de hutjes of ze lopen doelloos door

de stad of woonwijk tot de moeder weer thuis komt van haar dagelijkse bezigheden. We zijn heel blij dat we Patrice en Annette, resp. werkzaam bij De Driestroom te Velp en Groot Klimmendaal in Arnhem, bereid hebben gevonden om enkele weken naar Lodwar te gaan

en mee te werken in het Ewoi programma en zo hun kennis en praktische wenken aan de verzorgsters daar overdragen.

We willen de sponsor die deze uitzending financieel mogelijk heeft gemaakt, heel hartelijk bedanken.

Later in deze brief zullen Annette en

Patrice over hun ervaringen vertellen.

Verslag van Agnes

Hulp aan de ouderen.

De activiteiten aan de ouderen heeft Ewoi wat verminderd. Veel ouderen ontvangen een klein inkomen van de overheid of van een hulporganisatie, soms zelfs van beide. Vaak wordt het geld door de familie geïnd en blijft de situatie voor de ouderen hetzelfde als voorheen.

Ewoi houdt wel vast aan huisbezoeken omdat er altijd ouderen zijn die weinig of niets hebben en aandacht en assistentie missen. Contact houden met de ouderen is en blijft erg belangrijk.

Dagopvang.

De opvang voor de 8-10 meervoudig gehandicapte kinderen is twee dagen per week van 9.00u. tot 16.00 u. Nadat de kinderen zijn opgehaald met de auto van het programma worden ze de hele dag verzorgd, krijgen eten en drinken op tijd, er wordt met ze gespeeld, getracht ze zindelijk te maken en ze worden gemasseerd. Ze krijgen volle aandacht van de verzorgsters. Ook de ouders worden bij deze zorg betrokken door middel van ouderbijeenkomsten, waarin zij aangemoedigd worden om hun verantwoordelijkheid te nemen en elkaar te bemoedigen en problemen te bespreken.

Er zijn ook moeilijkheden. Ouders willen de volledige verantwoordelijkheid voor de kinderen aan het Ewoi programma overlaten. Ouders die dichtbij wonen willen hun kinderen niet brengen en vaak worden de kinderen vuil en onverzorgd alleen op de compound gevonden. In enkele gevallen is besloten om niet verder te gaan met de dagopvang van een kind.

Sommige ouders verwachten hulp voor het hele gezin.

Ook de activiteiten van andere hulporganisaties motiveert de ouders niet om hun kind naar de dagopvang te doen. Deze organisaties geven hulp in de vorm van voedsel en geld. Maar er is geen of heel weinig controle en vaak zien we dat deze hulp niet ten goede komt aan het kind, maar wordt gebruikt voor andere doeleinden.

Begeleiding, training en assistentie.

In juli zijn Annette en Patrice uit Nederland geweest om ons meer te leren hoe we om moeten gaan met de MHC. We zijn er erg blij mee en hebben veel van hen geleerd.

Voor mij (Agnes) persoonlijk was het erg veel want in deze periode moest mijn oudste dochter geopereerd worden aan haar heup in een ziekenhuis ver van Lodwar. Mijn man is met mijn dochter meegegaan, maar voor mij, als moeder, was het een moeilijke tijd. Maar ik moest sterk zijn en gelukkig is alles goed verlopen.

Dank aan Annette en Patrice voor het achterlaten van hun familie om ons te bekwamen in de zorg voor de meervoudig gehandicapte kinderen.

Moge God hen en hun families zegenen.

Agnes.

(Het volledige verslag van Agnes is te lezen op de website www.ouderenhulp-ewoi-kenia.nl)

Verslag van Patrice en Annette.

Wat al niet uit een rondleiding op ons kindercentrum Dolfijn (Driestroom) kan ontstaan. Van Ben en Annie kwam de vraag of wij, Annette fysiotherapeute bij de Driestroom en Patrice therapeutisch peuterleidster bij Groot-Klimmendaal voor EMB (ernstig meervoudig

bepaalde), bereid waren enkele weken naar Lodwar te gaan om onze expertise te delen met de Ewoi medewerkers.

Omdat men zich weinig bekommert om deze ernstig meervoudig gehandicapte kinderen heeft Ewoi programme het initiatief genomen om te beginnen met een dagopvang voor deze kinderen.

Deze dagopvang heeft meerdere functies zoals:

- Aandacht en zorg voor het deze kinderen d.m.v. spel, hygiëne, medische zorg, goed voedsel, kortom kind mogen zijn
- Ontlasten van de moeder zodat zij zich bezig kan houden met activiteiten voor het gezin
- Voorbeeld voor de omgeving.

Lodwar (Turkana) is een totaal andere wereld dan Nederland, voor ons een cultuurshock. Lodwar is warm (zeer heet) en arm. Toen we van Nairobi naar Lodwar vlogen was het van boven goed te zien dat we een andere streek ingingen. Weg groen, hallo zand. Bij aankomst droogte, echte droogte.

We hebben in ons leven nog nooit zo'n armoe gezien! Vele mensen leven hier letterlijk in hutjes. Beelden van tv, maar dan in werkelijkheid die niet weg te zappen zijn.

De dagopvang

De kinderen (meestal 8) voor de dagopvang worden 's ochtends thuis of op een afgesproken plaats opgehaald met de auto van Ewoi; een open truck. Het is niet echt een comfortabele rit.

Veel van deze kinderen zijn spastisch of hebben weinig zitbalans, dus je kunt je voorstellen wat dat betekent. De leidsters proberen de kinderen zo goed mogelijk hierin te begeleiden, nemen ze op schoot of houden de kinderen tussen hun knieën in bedwang, zodat ze zich niet bezeren.

Eenmaal aangekomen in de dagopvang krijgen de kinderen eerst te eten. Je merkt dat sommige kinderen echt (en dan bedoelen we ook echt) honger hebben. Borden worden soms letterlijk schoongelikt. Na het eten worden de kinderen gewassen. Daarna massage, ontwikkelings-stimulerende activiteiten, spelen, weer wat drinken en slapen (in de middag is het erg heet dus siësta). Iets drinken en dan is het alweer bijna tijd om ze naar huis te brengen.

We hebben gemerkt dat de kinderen het fijn vinden bij de dagopvang. Ze krijgen aandacht, die ze thuis vaak niet krijgen, krijgen eten en drinken en ze kunnen spelen.

Wat hebben we gedaan?

We hebben in de tijd dat we bij Ewoi waren twee workshops voor de medewerkers gegeven en een voor de ouders. We hebben ze zoveel mogelijk proberen te ondersteunen in het omgaan met kinderen met een ernstig meervoudige beperking.

Daarnaast hebben we voornamelijk praktische tips gegeven en aanpassingen gemaakt.

- Badderen

We hebben een soortement "douchebrancard" gecreëerd wat comfortabeler is voor de kinderen en de

leidsters dan alleen de stenen wasbak. De aanwezige handdouche was erg praktisch. De grotere kinderen worden buiten gewassen maar nu niet meer op een stenen vloer maar op een stoeltje, simpel maar heel effectief. De kinderen hebben veel plezier tijdens de wasbeurt.

- Eten en drinken

Kinderen met slikproblemen kregen voeding met soms grote brokken (bijv vlees) erin. Na het aanschaffen van een blender, eentje die zonder electriciteit werkt, is het eten voor deze kinderen gemakkelijker geworden want

nu kan het voedsel gemalen worden.

Ook hebben we aandacht besteed aan zithoudingen tijdens eten en drinken. Speciale bekken, door ons meegenomen uit

Nederland, uitgelegd en in gebruik genomen.

- Ontwikkelingsgericht bezig zijn.

Tijdens workshop met de medewerkers en de ouders zijn de doelen besproken waaraan gewerkt kan worden om het kind te stimuleren in zijn/haar ontwikkeling. Hierbij kan je denken aan stimuleren hoofdbalans door het op de buik neer te leggen op een wigkussen. Het zelf leren rolstoel-rijden of het leren lopen met een schattig kinderrollator (gemaakt vanuit een volwassen looprek die we nog in de schuur vonden).

- Spelen

Het spelen, wat kinderen eigen is, is soms lastig als je een meervoudige beperking hebt. We hebben de medewerkers in onze workshops een andere kijk op spelen gegeven voor deze doelgroep. Meer sensopathisch spel, waarbij je de zintuigen meer gebruikt. Dus kijken, horen, voelen, bewegen etc. Wij vonden het goed om te zien dat dit werd opgepakt en zagen dat er na twee weken op een andere manier met de kinderen werd gespeeld en dat de kinderen en de leidsters er plezier in hadden.

- Snoezelruimte.

In het verlengde van hierboven is er een snoezelruimte ingericht. We hebben drie matrassen gekocht, veel kleurrijke kijkdingen opgehangen aan een fietswiel. Vooral de ernstig gehandicapte kinderen reageerden hier positief op.

- Documentatie.

De dossiers van de kinderen vermeldden weinig relevante gegevens. Van alle kinderen is de achtergrond informatie en relevante gegevens in kaart gebracht.

Dit natuurlijk met behulp van leidsters en ouders.

- Aanpassingen.

Het was een uitdaging voor ons om met zo weinig mogelijk materiaal en zo goedkoop mogelijk de aanpassingen te realiseren. Zo zijn de zandzakken ter

stabilisatie van bijvoorbeeld lighoudingen gemaakt van echt Lodwar-zand.

Met behulp van eenvoudige middelen en medewerking van een handige plaatselijke timmerman hebben we samen met de medewerkers diverse hulpmiddelen ontwikkeld zoals:

Wigkussens, stoel met zijpalotten voor een meisje met weinig zitbalans, aangepaste rolstoel, kinderrollator vanuit volwassen looprek, zandzakken ter stabilisatie houdingen, “douchebrancard” en “douchestoel”, wigstoel, losse kussens voor achter op de auto.

Huisbezoek

We zijn bij een aantal kinderen op huisbezoek geweest, om te kijken hoe de verzorging thuis is. Omdat we onaangekondigd langs kwamen zagen we dat een aantal kinderen aan hun lot waren overgelaten, lagen of zaten alleen bij de hut, (soms in de volle zon) de ouders waren nergens te bekennen. Sommige kinderen waren ook erg vuil. Het is schrijnend om te zien dat er zo weinig aandacht is voor deze meervoudig gehandicapte kinderen. Het is de harde werkelijkheid. Mensen moeten hard werken om te overleven en dan is zo'n gehandicapt kind een last. Daarom is het zo fijn dat Ewoi 2 dagen in de week voor een kind kan zorgen, zodat de ouders hun werk kunnen doen. De ouders zijn en blijven wel verantwoordelijk voor hun kind, daarvan moeten de mensen nog wel van bewust gemaakt worden. Want daar is nog weinig sprake van. Dat is ook een van de taken van Ewoi, om ouders te wijzen op hun verantwoordelijkheid. Om zo bij de mensen thuis te komen hebben we goed kunnen zien en ervaren hoe (zwaar) het dagelijks leven hier is, zeker als je ook nog een gehandicapt kind hebt.

Naar Lake Turkana.

De laatste dag zijn we met alle medewerkers van Ewoi naar het Turkana meer geweest om te zwemmen en te picknicken. De bedoeling was dat we om 7 uur zouden vertrekken.

De dag ervoor was de auto al gepakt met kookspullen, matten, jerrycans met water, voedsel voor die dag en natuurlijk een geit die daar zou

worden geslacht. Ook moesten er nog 12 personen mee. Vier opgepompte binnenbanden werden vooraan op de auto op de grill gebonden.

Toen we wilden vertrekken was er een band lek, dus eerst laten repareren. Ook het reserve wiel bleek lek, weer naar de garage. Uiteindelijk konden we na twee uur wachten vertrekken.

De rit was mooi en afwisselend. Uitgestrekte vlakten, droge rivieren doorgetrokken met hier en daar een

boom zoals je ziet op documentaires. Onderweg kamelen en andere dieren.

We zaten met zijn allen in de bak van de auto, dus bij aankomst waren we bedekt met een laag stof.

Het meer was rustig, omgeven door palmbomen en zand. In de schaduw was het heerlijk toeven.

Iedereen ging gelijk aan de slag met het bereiden van het eten. De watchman slachtte de geit en het eten werd klaargemaakt.

We hebben geholpen het geitenvlees in stukken te snijden. We hebben er niet te veel bij nagedacht dat die glibberige poot behoorde aan die mooie geit die zo lekker lag te doezelen op de auto. Toen gingen we het water in, lekker dobberen op de autobanden. Na het eten nog een keer zwemmen. We zagen kamelen komen drinken en er waren veel flamingo's.

Na het eten was er nog een officieel gedeelte. De medewerkers kregen een certificaat voor het bijwonen van de workshops en de trainingen. Dit werd erg op prijs gesteld.

Na een lange rit, het was al donker, arriveerden we weer veilig in Lodwar.

De dagopvang, georganiseerd door het Ewoi programma in Lodwar is in onze ogen een zeer nuttig project, voor een doelgroep waar nog erg weinig aandacht voor is. Het ontlasten van met name de moeder, maar ook de zorg voor deze kinderen en de voorbeeldfunctie voor de gemeenschap is bittere noodzaak. Het Ewoi-programme heeft de eerst stap gezet naar een betere zorg voor deze kinderen met een ernstige meervoudige beperking.

We hebben in afgelopen twee weken veel gezien en geleerd. Ook hebben we gemerkt dat je met soms kleine aanpassingen al veel kunt betekenen voor de medewerkers van Ewoi en de kinderen van de dagopvang.

Annette Leijten en
Patrice Ahlers.

Mocht u het dagelijks reisverslag willen lezen dan kunt u dat vinden op internet:

www.annettekenia.waarbenjij.nu en
www.patricekenia.waarbenjij.nu

Met vriendelijke groeten,
Annie en Ben Janssen

Annie en Ben Janssen
Jhr. N. van Rosenthalweg 28,
6862 ZW Oosterbeek
Bank: Fraters van Utrecht, ABN AMRO te De Bilt
Rek.nr. 23.16.87.338 – code 1545. s.v.p. vermelden!
Email: ben.anniejanssen@kpnmail.nl
Websites: www.ouderenhulp-ewoi-kenia.nl
www.dovekinderen-kenia.nl